

ПИЈЕМОНТ

ДИРЕКТОР: Бранко Божовић

ОСНИВАЧ: ЉУБОМИР С. ЈОВАНОВИЋ

УРЕДНИК: Коста М. Луковић

Нова фаза рата

Са руског боишта стижу врло утешне вести. У борби са три царевине, моћна заштитница свих Словена постигла је последњих дана врло значајне успехе. Рат је ушао у сасвим нову фазу.

Аустријска војска је сасвим поражена на целом фронту; мађарско становништво се већ измирило са чињеницом, да ће козачки коњи ускоро прокасати мађарским равницама. Војска Фрање Јосифа у самома дезертира испод заставе и предаје се Русима.

Турци су на Кавказу претрпели, последњих дана, страховите поразе. Читав један турски корпус, заједно са командантом корпуса, заробили су Руси. План генералштаба руске кавкаске команде остварује се у свој потпуности својој. Још у току јануара, Турска ће бити потпуно сведена на немоћ према Русији.

С Немачком ствар стоји сасвим другачије. Јако развијен железнички саобраћај и велики број аутомобила за превоз војске и хране, омогућавају Немцима да брао и по својој волји премештају трупе. За знатно краће време и једна од зараћених држава, Немачка је у стању да своје трупе превезе с једног краја боишта на други. Па ипак, Немачка приметно посустаје. Дани наглог надирања њених трупа прошли су. Знатно проређена и силним напорима на терену изнурена, немачка војска већ показује знаке тучене војске. После последњих пораза код Лодза, немачка офанзива у Русији осуђена је на неуспех. Сви планови немачког генералштаба и сви снови цара Виљема о заузету Варшаве, пропали су. Ако и Французи и Енглези, као што изгледа, буду прешли у офанзиву, онда

Све у свему, Руси данас стаје знатно боље и с бројем војника, и са официрским кором, и са добро организованим средствима за снабдевање војске, него ма која друга држава, специјално много боље него Немачка. И а bog тога ми верујемо, да ћемо у најскоријој будућности имати исто онако побожно и раздрагано да славимо велике руске победе, као што смо славили и своје властите. За нас Србе утешно је нарочито то, што ће први триумфални марш руске војске бити упућен на Пешту, а тек други на Берлин.

Из бојне линије

Шта мисли Русија?

Војници седе у рову и разговарају о рату. Један војник критикује Русију:

— Ја не разумем.. и што Русија, штолика сила па не може да поште ове швајцарске рђе?!

— Море шешко је то; није се лако бити са три царства! — додје други.

А један Црногорац поче да брани Русију, па ће речи:

— Остапиши, људи, такве разговоре; велика је то сила... и.. знаше ли ви да се Русија још није демобилисала од јајанског рата?!

За Србе

Апел виђених Енглеза

Прекретног времена држан је у Лондону скуп, на коме је познати публициста Бело говорио веома похвално о Србији, чији ће напори осигурати успех савезника. Лорд Керзон, Лојд Џорџ, лондонски епископ и велики број угледних грађана упутили су апел за помоћ Србији у новцу и стварима. У овоме апелу истичу колико је драгоцену услугу учинила Србија у овоме рату и веле да је повраћање Београда крај германско-мађарског господарства.

Овај је апел учинио веома леп утисак на све енглеске кругове.

Анто Дедијер

Јуначка погибија предводника херцеговачких добровољаца

У последњим борбама против Аустријанаца погијује и Анто Дедијер, браћа д-р Јевте Дедијер доцента Универзитета и Сава Дедијера, трговца из Београда. Он је у почетку рата дошао из Америке са четрдесет својих Херцеговачких добровољаца и пријавио се као добровољац у нашу војску.

За то време преко сто метака, а неки веле и двеста. А кад је то свршено, ми смо мирно поспали, као да ништа није ни било.

Ујутру у 7 сати упада једна комшија у нашу собу и пошаћена рече:

— Ви још спавате, а напољу несрћа: војска ноћас отишла;

полиција побегла; по улицама

нигде ниједног жандарма, у квар-

ту никога; свет бежи још од по-

ноћи — ево и сад пуне улице;

се бежи а ни само не зна куд!

Свет кука, плаче... несрћа једна...

Одмах устанем, изићем и одмах одем у кварт. Доиста тамо ни-

где никога, а врата од кварт

широм отворена и све остало

онако како су ноћас устали од

спавања. Ни дежур-ога, да даје

свету обавештења, нпр. барем о

тому има ли возова... И Главна

Полиција је била празна и без

дежурног. Уопште, цело пре под-

не не могосмо нигде и ни од

кога сазнати: раде ли данас во-

зови и одакле? Свет целога дана

јури улицама као бесомучан! Свак

пита, а нико не може да да ни-

каква одговора. Свет се чуди. Да

иде не може и нема куд; а да

остане, не зна шта ће бити с

њим!.. Сваком су излазиле пред

Покојни Анто отишао је још као дете у Америку. Био се закло да се у свој завичај неће враћати пре него што буде из ње претеран и последњи Аустријанац. Кад је букнуо први балкански рат он је од својих Херцеговачких образовао чету и дошао је под Скадар где је остао пет месеца у борби,

После пала Скадра обишао је све нове ослобођене крајеве, па се вратио у Америку да припреми своје земљаке за борбу против нашег главног непријатеља. Кад се са својим добровољцима вратио у Америку, његови земљаци приредили су им сјајан дочек, у коме је учествовала цела варош Бјут. Месеце американске новине, позадом тога, донеле су један леп чланак о Србији и о српском народу. На челу тога листа била је и слика покојног Анте.

Кад је плануо овај садашњи рат Анта се одмах кренуо са својим Херцеговцима право у Србију. Тамо на обалама Колубаре и на подножју Рудника сви су они положили своје животе, и ниједан од њих не се више вратио у своју Херцеговину. Али они су умрли свесни, да су преливалијуји своју крв у Шададији, удали сијуран темељ слободи свих српских земаља. Лака им је српска земља!

би достигла један милион. Тако чувајући неутралност, Румунија указује огромну услугу Аустрији, те је, вели, доста чудно што она сама не прогласи независност Ердеља.

Крајничану је отворен непријатељ Аустрије и један од најжешћих поборника идеје прекидања румунског неутралитета.

Радослављеве изјаве

— Бугарска остаје неутрална! —

Приликом дебате у Собранију о буџету Министарства Спољних послова Радославов је поново дао изјаве, којима тврди, да Бугарска не мисли да мења досадањи правац своје политике. Односе са суседним државама Радославов сматра за повољне, а налази, да Бугарска и поред свих интрига против ње има још пријатеља.

Радославов је покушао да побије тврђења опозиције, да се политика Бугарске налази у рукама неодговорних чинилаца. Исто тако одбацио је мисао о формирању једног концентрационог кабинета.

Најзад је изјавио, да се сада не може ни мислити на преговоре о компензацијама за неутралност Бугарске.

Бугарска ће влада при крају рата публиковати своју Зелену Књигу.

Ситуација

— Кратки извештаји са свих боишта. —

Београд, 26. децембра.

На нашем боишту од важнијих догађаја десио се јединојачи аустријски напад на малу Аду Циганлију. Напад је снажно одбијен.

Сад се већ осећа, да су Руси тешко операција преузели у Галицију. Са новим

— И сврши се? — И сврши се.

— И дође Шваб? — И дође Шваб.

— И више нисмо слободни људи? — И више нисмо слободни.

— Сад смо робље? — Сад смо робови...

И у кога год погледате отмевате се уздах: Робе мој, шта ли те чека! Еј, наш лепи Београде, ала те јефтино дадосмо!.. Толико те бранисмо па залуд. А сад твоји становници, који су се поносили тобом, постају у теби туђе робље...

Тога дана дошла је из Земуна сва жандармерија са својом којом, која је одсели у Дзору и почела да заузима варош и спрема место и пут в јц. За тим је долазила војска. И долазила је непрестано. Нарочито је много дошло сутрадан, кад је и ќенерал Франц дошао. Око 12 сати већ је било у Београду од Двора до Града и у Граду толико војске, и пешадије, и коњице и артиљерије, и коморе, и свих рода оружја, да се није могло проћи улицама. Сауда се само орјло: „Ељен!“ (живо). Ми смо узидали и у себи мислили: Нијакад се ово више истерати не може! На подне стигао је и ќене-

19-XI и 2-XII-1914.

— Два најзначајнија дана у најновијој историји Београда.

Недеља је, 16 Новембар.

Дан мутан и прво јутро освело мало мрзо и с измаглицом. И вести с бојног поља, с Колубаре, посве неповољне. Нигде и ни од куда добра гласа. Мутно време, мутно и нама у душу. Интимнији питају: шта да се ради? Је ли Београд сигуран, и може ли се даље остати у њему? И све је излазило на то, да је најбоље уклонити се из њега, и то што пре, док му није пресечен одступница. И ми смо се договорали, да још у току идуће недеље отпутујемо из њега. Ја сам мислио одмах сутрадан да узмем објаву, па можда још истог вечера и да отпремам. С таквим смо мислили и полегали.

Ноћу из јеју 12 и 2 часа стао је „Француз“ на Карабурми туци тако учестано и бесомучно, да нико није могао објаснити шта је то и зашто је то? Избацио је

— Где су?! упитах је и ја зачуђено.

— Ето их пред Двором! одго-

појањима они су Аустријанце потпуно потукли и претерали их преко Карпата наносећи им огромне губитке. Одлучан упад у Мађарску може се ускоро очекивати. У Польској Руси су се задовољили тиме што су зауставили Немце.

На западном фронту савезничке трупе скоро али поуздано продужују своју офанзиву. Пре свега надмоћност у тешкој артиљерији знатно им олакшава операције. На

северу, од мора до Оазе дан је прошао дosta мирно, али на осталим деловима фронта савезници су напредовали.

На Кавказу Руси су уништили Енвербенову армију. Од два корпуса један је у целокупности заробљен са свима највишим командантима, а остатак гонили и уништили. Пораз Турака је потпун. На Кавказу су сад Руси осигурали коначан успех.

Дневне вести

Краљева честитка

Њ. В. Краљ благоволео је упутити председнику Народне Скупштине овај телеграм: Г. Андри Николићу, председнику Народне Скупштине — Ниш. Христос се роди! Вама и Народној Скупштини честитам светле празнике Христова рођења.

Петар

Дипломатске вести

Наш посланик у Риму, г. Михаило Ристић, одпутовао је у току идуће недеље из Букурешта за Рим на своје ново определење. Г. Ристић је наименован за посланика у Риму још пре рата, али је, због ратних прилика, остао у Букурешту све до пре неколико дана.

Новчана храна и дијурна

Министар Војни укинуо је новчану храну свима војним обвезницима у позадини. Исто тако укинута је дијурна свима чиновницима у позадини.

Наши жељезничари

Начелник штаба Врховне Команде, Војвода Радомир Путник, наредбом својом од 15. децембра одао је нарочито признање свом жељезничком особљу за ревносно вршење службе у ратним данима.

Руска помоћ

Петроградско Кредит. Друштво послало је 10.000 рубала као свој прилог преко нашег посланства у Петрограду. Друштво је изјавило жељу, да са његовим прилогом располаже Престолонаследник Александар.

† Влајко Антонијевић

Преко неколико дана у Зајечару је испустио своју честиту и широку душу, на рукама своје кћери, угледни трговац и дугогодишњи председник општине чачанске Влајко Антонијевић, отац Милисава, Тихомира и Милана Антонијевића.

Покојни Антонијевић је за своје име везао најлепше успомене. И као председник општине, и као народни посланик, он је многога невољника помогао и за сваку пра-

ведну се ствар залагао. Иако члан Напредне Странке, он је био необично поштован и омиљен и код људи из осталих странака. Умро је у тренутку када се довршава исполниско дело о коме је цеља живота сањао, оплакан и ожален од своје честите деце и многобројних пријатеља и поштовалаца.

Мир пепелу његовом!

Порезнички указ

Подписан је мањи указ о размештају и унапређењу неколико чиновника из пореске струке.

Дуван за Београд

У току јучерашњег дана приспела је у Београд већа количина криженог дувана и цигарета.

Рањени студенти

Приликом наше офанзиве рањени су ови, ћаци наредници: Рака Златичанин, апсолвирани техничар; Предраг Карапић, правник; Властимир Петковић, филозоф; Јован Савић правник; Милорад Ђокић, сликар и Пантелија Гледић техничар.

Коло Милосрдних Сестара

Госпођа Марија Јанковића, шеф радионице и главна магационерка Кола Београдских Милосрдних Сестара вратила се из унутрашњости Србије, где је била ради прикупљања добровољних прилога за наше рањене и ратнике.

Пошто радионица Кола Београдских Милосрдних Сестара неће радити још неко време, то се умоловавају госпође и госпођице, које су из радионице Кола узеле рубље и вунуза чарапе, да код својих кућа израђују, да готово рубље као и чарапе донесу Секретару Кола госпођи Јованки Шафариковић (Крунска ул. 84) како би се готово рубље могло послати болницама у унутрашњости.

Војни позив

Младићи рођени у Београду 1895. год. позивају се, да одмах а најдаље до 29. овог месеца предстану војном одељењу општине Београдске ради саопштења наредбе Команданта VII пук. окр. команде и ради пријема објаве за одлазак у Команду јер се 30. овог месеца морају јавити Команди.

Младићи, који се налазе ван Београда, нека се непосредно

јаве Команданту VII пук. окр. команде у Раду 30. ов. м. по подне.

Ђаци регрутинг позваће се накнадно.

Одговорност за рат

Признање једног аустријског дипломата

После најупорнијег одрицања да нису хтели рат, са немачке и аустријске стране почињу се јављати гласови, који садрже признања о правим узроцима рата.

„Газет де Лозан“ објавила је интервју са једним старим аустријским дипломатом, који се повукао из јавног живота. Ево шта вели тај дипломата:

— Немачка је хтела рат, јер је сневала о светској превласти. Она је знала да би Аустрија водила рат само када је у питању Балкан а не због немачких авантура.

Да је Немачка предузела какву акцију за свој рачун, Аустрија би, и поред уговора, остала неутрална. Немачка је нашла изговор у атентату у Сарајеву и приморала је Аустрију на рат. И чим је Аустрија објавила рат Србији Немачка је упутила ултиматум Рузији.

Стари дипломата мисли да ће Аустрија бити ускоро приморана да закључи мир, чак и одвојено, јер ће на крају крајева Аустрија платити цех.

ЖЕЛJИШКЕ

ПОДРУМ „КАСИНА“ отворен је сваког дана од 8 пре до 5 по подне; снабдевен је свима врстама црног и белог природног вина, које се продаје по врло уменој ценi.

Ратне ситнице

Цена бакра у Немачкој у последње време устроствчila. Можда ће се то ускоро осетити на дејству немачке артиљерије.

У Источној Пруској нестало је хране за стоку. Стога су немачке војне власти морале да у ту покрајину пошаљу 15. месеца са 35 помоћника да се покоље сва стока за коју нема хране. Цени се, да се дневно коље преко 1000 грла говеди.

Једна руска извидница састављена од 9 војника зашла је дубоко у немачку војску и користећи се збуњом отме једну хаубицу, са својим прегом па срећно

дотерају до руских положаја. Сва деветорица награђени су крстом Св. Ђорђа.

Један француски свештеник, који се вратио из Линдена, вели, да се Немци према заробљеним Енглезима понашају необично сурово,

Уредништво „Пијемонта“ моли све своје старе дописнике из нових крајева да му изволе слати дописе као што су што чинили пре забране „Пијемонта“ за нове крајеве.

Последње вести

Руско-немачко боиште

Петроград, 24. децембра

У пределима Млаве наше су трупе извршиле изненадан напад 23. децембра на село Розрова, код Грудонска и на шту Пражаснис на Млави. Непријатељ који је заузимао ово село био је готово потпуно отеран, нашим нападом на бајонет. У овој борби имамо дosta заробљеника.

На левој обали Висле пушкарање и канонада продужују се. Најзначајније борбе дешавају се у пределу Боржинов и код Мајура Мочеле.

У Буковини

У Буковини наша се офанзива наставља. Заузелимо Сипот Кажерел јужно од Зелешин—Елишештал који се налази на путу Гоура—Хоумора и Плесачик.

22. децембра после борбе заузели смо Гоураба—Хоумора и Букрехола. Ова два последња местајна најбољем путу који води из Буковине у Трансилванију.

Енглеска берза

Лондон, 23. децембра

Јуче је први пут отворена берза и посвршавано је више послова. Противно очекивању било је више купаца него продаваца.

Руско-јапански савез?

Петроград, 24. децембра

Јављају из Токија, да је вођа владине странке Синома изјавио, да је потреба да се закључи савез с Русијом.

Похвала Србији

Лондон, 24. децембра.

У својој беседи у Горњем Дому, лорд Киненер рекао је: „Једна од најдивнијих операција у месецу децембра била је дело храбре српске војске“.

Персија против Турске

Петроград, 24. децембра

Јављају из Техерана да је, по савету руске агенције, а под притиском владе, свештенство отпочело религиозне процесије које је требало јуче одржати.

По извесним гласовима, влада је упутила ултиматум турском посланику, предочавајући му, да ако офанзива Курда и Турака који пустоше Авер-Ракирида, не престане, Персија ће бити приморана да прекине са неуправљеном и да упути своје трупе па Турке и њихова племена.

Љубав према слави

— Од Емила Фагеа —

Млади људи врло су осетљиви према слави, што им не треба ни замерити. Љубав према слави је лепа и племенита страст. Али треба разликовати и тачно знати шта је слава, коју треба волити. Неки сматрају за славу да се о њима говори. У овом случају слава није ништа друго него подизање прашине за својим именом. Тиме се не треба поносити. Бити чуven није ни врлина ни част. Права слава је у овоме: везати своје име, своју личност са неком ствари, која је сама по себи велика и племенита. Посветити се својој партији, својој религији, својој отаџбини, некој узвишености.

Само смо све ово свршили! — најшем дивљицу у истини није било краја; и свакоме се из највеће дубине душе оте узвик: — Никакву: ни с које стране. Само смо све ово свршили! — најшем дивљицу у истини није било краја; и свакоме се из највеће дубине душе оте узвик: — Живела наша у истини дич на војску!

J. M.

Права слава састоји се у величини ствари и моћи којом се служи. Најславнији су људи они, који су учинили сјајне услуге својој отаџбини, јер је неоспорно најплеменитије посветити се отаџбини.

Значајна је ствар да је слава апсолутно независна од успеха. Слава није у триумфу него у заслугама. Неки су славни због победа а други због пораза. Слава зависи од труда а не од успеха.

Ми, волимо, инстинктивно, оне који воле славу зато што осећамо да су несебични у неком смислу и да имају некористљиво држање. Очевидно да они не сматрају да имају успеха него да чине добро. То је самопреогоревање и ми им се због тога дивимо.

Постоји љубав према анонимној слави. Јадни мали војник бори се за славу значују да се о њему неће чути. Али он зна када се бори,

када пролива крв, да се везује за једну велику ствар, за безличну славу, коју он воли и за којом жуди. Таква жеља за славом је најискреније осећање које може бити.

Жеља за славом се спаја са чашћу. Јунаци Карнејеви често говоре: „Моја слава“, а тиме хоће да кажу „моја част“. Они увиђају да ова два осећања, сама по себи различна, сјединују се у највишим регионима и да љубав према слави постаје част, апсолутно пожртвовање некој великој идеји. Част! Слава!

Две линије које се на крају путају сјединују и изједначују. Не разликујемо вас; волимо вас љубављу жарком и страстном; допустимо да нас воде у узвишене регионе где је чуvenи херој са непознатим херојом апсолутно једнаки. Слава, лична или општа, привезана за неко име или анонимна, јесте у вези са чашћу.

халовом улицом од Теразија Калимегдану, и први* пуша из своје пушке у ваздух, оглашујући до лазак српске слободе, српске власти. Најданијут се створи маса свете улицама и урнебесним крицима: Живели! и Живела српска војска! не беше краја. За овим првим коњаницима дошли су други, трећи, а за њима су стизали остати одреди и предњима два аутомобила: на једном је био Краљ Српски, а на другом Њ. гови Синови: јуначни командинци све српске војске престолонаследник Александар и днични бранци Београда и херој са

Милутин Ђаволовић

Има много светлих незнаних хероја! Њихово пожртвовање и јунаштво ни мало не изостаје из хероизма наших најбознатијих и најпризнатијих славно палих јунака.

У велики број тих наших светлих јунака, чији се гробови, обично без написа и споменика, налазе по планинама, спада и наредник Ђаволовић.

Родом из среза трстеничког, он је као мало сељаче дошао у варош и зучио пинтерски занат. У занату је био прави вештак, готово уметник.

У стапни кадар је ступио у 1911 години, и то у IV пук Дринске Дивизије. За све време служења у кадару био је један од најбољих војника, због чега је унапређен у чин каплара. Био је и одличан стрелац.

За време турског и бугарског рата био је у IV пуку. Тада се показао као врло храбар, што му је признато унапређењем у чин поднаредника. Одликован је и сребрном медаљом за храброст.

Највише је неустрашивости и храбости показао у овоге рату.

У борби код села Глушаца, у Мачви, као вођ једне патроле наишао је на један вод непријатељског упутио се у борбу са њиме и одржао се јуначки.

На Врбовцу, код села Раденковића, целога дана је задржавао непријатељски батаљон са једним својим стражарским одељењем. Тиме је спречио непријатељу прелаз на десну страну Засавице.

И ако је после подне добио наређење да се повуче за својом четом у правцу Богатића, ипак се смело држао још једно извесно време и тиме одлично заштитио одступање своје чете пред надмоћнијим непријатељем.

Али у борби на Патесу, пред Шапцем, ноћу између 21. и 22. октобра наредник Ђаволовић се нарочито истакао својом смешћу и пожртвовањем,

Непријатељ је преко дана ви-

део нас укопане пред собом. Око пола ноћи његов стрељачки строј јуришао је на наше ровове. Непријатељ је већ близу нас и једнако се чује њеово: „Ура!“ Ми осусмо паклену бразу митраљеску и пушчану ватру на њих. Али они се баш решали да пркосе и томе, и одлучно надире напред. Сада настаје момент када неустрашивост и пожртвовање наредника Ђаволовића долази до врхунца.

— Господине капетане, побисмо их! Дозволите ми да изиђем из рова, те да бомбама довршим њихово уништење.

И ако му командир није дозволио, јер је још дејствовала пушчана ватра са њихове стране, ипак га видесмо сви на рову и зачу се његов узвик: „Бомбе ми дајте сад ћемо их саграти!“ — и зачу се страховита експлозија бомби тамо у непријатељском стрељачком строју.

— Бомбе овамо! — узвикно је разјарени Ђаволовић. Војници му додају бомбе; а он их баца. Баџио их је тако неколико. — —

— Предајте се, не гините лудо! Зар не видите да вас се побисмо, гадови швапски? — чују се узвици његови.

Улази међу њих, отима им пушке и заробљава их. Тада је и руњен, али он јуначки трпи болове и не оставља заробљенике своје, већ их око 13. доводи своје командире.

— Браво јуначе! Ранише те. Јели ти тешка рана? — пита га усхијени командир.

— Ништа, господине капетане,

уједоше ме га мало, али им се зато осветисмо.

После ове борбе унапређен је у чин наредника и убрзо предложен за унапређење у чин потпоручника.

Није дочекао и то највише признавање. 23. новембра, на Јунковачкој коси погоди га непријатељско зрно посред чело.

Као Србин убеђен је био у победу правичне наше ствари; као старешина правичан и тачан; као војник идеалан. Храбар је био из уверења, да такав треба да је сваки Србин.

Отаџбина ће му бити вечно благадарна, а мајка Шумадија увек поносита, што је одгајила оваквог јунака.

Слава ти, јуначе!

Спремам војску спремам флоту моје
Даја брамбим савезнике своје.“

„Уз вас и ја и ја!“

Довикује јуначка Белгија.

Свет устаде а Боже помози,

Србија је сва на ратној нози.

Италија ништа јој не реши

Спремна гледа па се само

смеши.

Румунија и Бугарска с њоме

Корачају смело у правцу томе.

Услед ове све европске буре

И Турци се по Азији буне

Словенима мисле да се свете

Гранте, Турци, зулумијари

стари!

Давам какјем како стоје ствари

У Европи мислим да сте први

Што пролисте ви Словенске

крви

И зато сте први на смрт

осуђени били,

Бог, или ко то рече

Аустрија у том Вас претече.

Аустрија орлушина црна,

Хоће она да пропадне прва.

Ви овога европскога рата

Не слушаће нашег Руса брата

Погледајте месец на синију,

Видећете ту силну Русију.

Једног јутра кад зора заплави

Целу Турску Ру се да по-

плави.

Грчка с војском спремна је

на мору

Окренула флоту ка Босфору,

А и Јапан хитро ка мачка

Узе нека острва немачка.

Јапан је понос и дика

Он опреми по милион војника

Навезе их лађама на море

У Европу посла да се боре,

Овог часа и овог земана,

Да се боре противу Германа.

Прије од бечкога двора

Полетио још не свиће зора,

Кад је пошо имао је наду

Да ће стићи Београду граду

И још прва жеља му је била

Белом орлу да саломи крила

Са Авала високе планине,

Са зидине што казују старине

Наше сестре српске вила

Црног орла спазиле

Белом орлу око грла

Беле руке савиље

И овакан задатак су,

Белом орлу ставиле:

„Знашли орле, знашли брате,

Ко то с'мачем лети, на те

Црни оро као змија,

Са њиме је Аустрија;

Шири крила бели тиће

И позивај соколиће,

Па се вини право Дрини,

Цер планини, Дунав Сави

На оружје Свима јави.

Дајемо ти тврду веру

Кад стигнемо кршном Церу

У по дана у по ноћи

Ми ћемо вам све помоћи“.

Бели оро шири крила

И са њиме српска вила

Те позивај соколиће

Соколиће српске тиће.

Кад стигоше кршном Церу,

За Србију и за веру

Оро кликну,

Цушка гроњу, све затресе.

Аустрији и Србија

Три се дана јуто бише

Срби швабе победише,

Црном орлу аустријском

Срби крила саломише.

И од тада па до сада

Деведесет прије тешких дана

Бој се бије крв се лије

Аустрије сад нестаје.

После овог тешког рата

Аустрија постаје ко бака,

Изнујена погурена

Са штапом у руци

Испаштајуј своје грехе

У великој музи.

Октобар 1914. г. Босна

Петар О. Маринковић

р. ј. к. најч. наредник

ш. м. д. к. ј. ч. д. в. р. п. п. з.

Бој белог и црног орла

Мирно беше па се изопачи
Ведро беше па се наоблачи,
Над Србијом облак се проломи
Мисли човек свет ће дапомори.
То је било пред светог Илију
Свет се боји светога Илије,
Јер он бије ко му добар није.
Постреле се земља па све

стране,
Да човеку сама памет стане.

Аустрија она стара лија
Постала је кровожедна прија:

Сакупила Турке зулумијаре
Прикупила те дивље Мађаре

Приморала по земљи Словене
Прикупила и све Швабе њене

Само није прикупила слепце
Место њих је придобила

Немце.
Подиже се цела Германија

Од Србије мисле Албанија
Подижи се као жути мрави

Да Словенству целом дођу

глави.
Аустрија пама рат објави

То делешом у Београд јави,
А Руја са севера јави